

OPETUSHARJOITTELIJAN OPAS 2026–2027

**OULUN
YLIOPISTO**

SISÄLLYS

SISÄLLYS	2
OHJATTU OPETUSHARJOITTELU	2
TERVETULOA OULUN NORMAALIKOULUUN	3
YHTEYSTIEDOT	4
OPETTAJAT JA OHJAAJAT AINEITTAIN	5
PÄIVITTÄINEN TYÖSKENTELYAİKATAULU	7
KOULUN ULKO-OVIEN AUKIOLOAJAT JA YLEISIÄ KÄYTÄNTEITÄ	8
OPPITUNTIEN SEURAAMISEN YLEISOHJEET	11
OHJEET TIETOJEN LUOVUTUSTA VARTEN	12
MAHDOLLISTEN POISSAOLOJEN HAKEMINEN	13
OHJE OHJAUKSELLISTEN ONGELMATILANTEIDEN KÄSITTELYYN	13
PERUSASTEEN JÄRJESTYSSÄÄNNÖT	14
TURVALLISUUS	17
OHJE OPPILAALLE JA OPISKELIJALLE HÄTÄTILANTEESSA	19
OHJATUN OPETUSHARJOITTELUN SUUNNITELMA	23
ORIENTOIVA HARJOITTELU (1 OP)	24
PERUSHARJOITTELU (5 OP)	25
SYVENTÄVÄ HARJOITTELU 1 (2 OP)	26
SYVENTÄVÄ HARJOITTELU 2 (3 OP)	27
PÄÄTTÖHARJOITTELU (6 OP)	28
OPETUSHARJOITTELUN ARVIOINTI	29
SUORITUSTAVAN JA OSAAMISTAVOITTEIDEN KÄSITTEISTÄ	30
ORIENTOIVA HARJOITTELU, TEHTÄVÄT JA OHJAUSAIHEET	32
PERUSHARJOITTELU, OHJAUSAIHEET	34
SYVENTÄVÄ HARJOITTELU 1, OHJAUSAIHE	36
SYVENTÄVÄ HARJOITTELU 2, OHJAUSAIHE	37
KARTAT	39

OHJATTU OPETUSHARJOITTELU

Ohjatun opetusharjoittelun järjestämisestä vastaa Oulun normaalikoulu. Harjoittelun tavoitteena on kouluttaa tulevaisuuteen suuntautuneita, yhteistyökykyisiä, tutkivia, työssään eettisesti ja monikulttuurisesti toimivia opettajia. Lisäksi tavoitteena on perehdyttää harjoittelijaa opettajan työn eri puoliin mahdollisimman kattavasti. Koulutuksessa autetaan tulevaa opettajaa työnsä jäsentämisessä ja ongelmien tiedostamisessa sekä ohjataan kokeilemaan, tutkimaan ja kehittämään. Harjoittelijoilla on siis vastuullinen ja arvostettu osansa koulun toiminnassa ja sen kehittämisessä.

TERVETULOA OULUN NORMAALIKOULUUN

Hyvä opettajaopiskelija! Olet sydämellisesti tervetullut Oulun Normaalikouluun suorittamaan ohjattua opetusharjoittelua! Meillä ohjaavat opettajat luotsaavat ja mentoroivat sinua harjoittelusi aikana ja pyrkivät siihen, että harjoittelu ei olisi sinulle kuitenkaan pelkkää suorittamista vaan antaisi pohjaa koko opettajuutesi kehittymiselle harjoittelujen sisältöjen syvennyessä asteittain. Orientoivan ja perusharjoittelun jälkeen syvennyttään laaja-alaisemmin opettajan koko työnkuvaan, opettajuuteen ja ammatilliseen oppimiseen. Harjoittelujen tavoitteena on auttaa sinua kasvamaan tulevaan ammatti-identiteettiisi ja antaa välineitä kehittyäksesi refleктоivaksi, tutkivaksi, hyvinvoivaksi ja sensitiiviseksi opettajaksi nyt ja tulevaisuudessa.

Olenlaisin osa harjoitteluasi ovat oppilaat. Heitä ja heidän tulevaisuuttaan varten opettajat tekevät työtänsä. Jotta oppimista tapahtuu, täytyy sille olla edellytykset – turvallinen koulu, jossa jokaisen on hyvä olla. Opettajan rooli on oppilaiden turvallisuuden tunteen luomisessa ensisijainen. Jokaisella oppilaalla on oikeus turvalliseen koulupäivään. Tämä tarkoittaa ensisijaisesti terveyttä ja turvallisuutta koskevien uhkien ja tilanteiden ehkäisyä ja niihin puuttumista, mutta myös sitä, että oppilas voi myös luottaa siihen, että hän saa opetussuunnitelman mukaista opetusta. Sitä, että hän pystyy etenemään omaa oppimispolkuaan, saamaan tukea sen aikana ja että hän kokee olevansa hyväksytty sellaisena kuin on. Tuletkin oppimaan harjoittelun aikana lisää muun muassa inklusiivisesta kasvatuksesta, oppilaiden pedagogisesta ja opiskeluhuollollisesta tuesta sekä tunnetaitojen tärkeydestä. Nämä kaikki kulkevat käsi kädessä ainekohtaisten tavoitteiden kanssa.

Koska opettajan työ on todella laaja-alaista työtä, on myös omasta hyvinvoinnista huolehtiminen tärkeää. Harjoittelun aikana on turvallista kysyä ohjaavilta opettajilta neuvoja ja vinkkejä haastaviin ja kuormittaviin tilanteisiin sekä muihin mieltä askarruttaviin kysymyksiin koulun toiminnasta. Käytännön työtä ja hyvinvointia lisääviä toimintatapoja ovat koulussa esimerkiksi erilaiset yhteisopettajuuden ja yhteisaikuisuuden toimintatavat. Juridiset ja eettiset kysymykset sekä erilaiset koulun suunnitelmat antavat raamit opettajan toiminnalle ja tietoisuus niistä luo turvaa opettajuudelle ja hyvinvoinnille. Kannattaa myös itse olla aktiivinen ja utelias ja kysyä harjoittelun aikana mieltä askarruttavia kysymyksiä kokeneilta opettajilta ja muilta asiantuntijoilta. Juuri nyt sinulla on siihen ainutlaatuinen mahdollisuus!

Antoisaa harjoittelua Oulun normaalikoulussa!

Sari Ahola
Johtava rehtori

YHTEYSTIEDOT

Rehtorit

Johtava rehtori Sari Ahola	029 448 7290
Lukion rehtori Pasi Hieta	029 448 3773
Lukion vararehtori Kirsi Valta-Hulkkonen	029 448 3876
Perusopetuksen rehtori Riku Väliä	029 448 4690
Perusasteen 7–9 apulaisrehtori Miikka Mattila	029 448 4271
Perusasteen 7-9 vararehtori Riikka Kiiveri-Raappana	029 448 3799
Perusasteen 1–6 (Linnanmaa) apulaisrehtori Janne Pellikainen	029 448 3880
Perusasteen 1–6 (Koskela) apulaisrehtori Sini Liimatta	029 448 3807

Koulusihteerit

Heli Heikkinen	029 448 3771
Soile Kerttula	029 448 3832
Silja Saarijärvi	029 448 3770

ATK-ylläpito

ATK-suunnittelija Heikki Mikkola	029 448 3895
IT-tukihenkilö Timo Reinikka	029 448 3888

Aulapalvelut

Katja Ahonen	029 448 3028
Samuli Halonen	029 448 3048

Muu henkilökunta

Erityisopettaja Tea Huttula	029 448 3794
Erityisopettaja Hanna Häkkinen	029 448 3872
Erityisopettaja Pia Karhulahti	029 448 3879
Koulunkäynninohjaaja Guillermo Esparcia Alfonso	029 448 4697
Koulunkäynninohjaaja Sanna Autto	029 448 3824
Koulunkäynninohjaaja Jenni Karhunen	029 448 3702
Koulutsemppari Anna Saikkonen	029 448 3882
Opinto-ohjaaja (yk) Jukka Turunen	029 448 3791
Opinto-ohjaaja (lukio) Heikki Niemi	029 448 3790
Terveystenhoitaja (pk) Eeva-Leena Kotikumpu	040 578 7216
Terveystenhoitaja (lukio) Niina Klintrup	040 318 5174
Koulukuraattori (pk) Jonna Achrén	040 318 5496
Koulukuraattori (lukio) Sari Musta-White	040 6326 939
Koulupsykologi (pk) ----	
Koulupsykologi (lukio) Heli Korkiakoski	044 703 9004
Suunnittelija Raimo Salo	029 448 3883
Kirjasto Sanna Autto	029 448 3824

Sähköpostiosoitteet

rehtorit, opettajat ja muu henkilökunta	etunimi.sukunimi@oulu.fi
opettajat, yhteislista	linnanmaaykl@norssi.oulu.fi
kaikki opetusharjoittelijat	auskut@norssi.oulu.fi
biologian ja maantiedon harjoittelijat	bioauskut@norssi.oulu.fi
englannin harjoittelijat	enauskut@norssi.oulu.fi
historian ja yhteiskuntaopin harjoittelijat	hyauskut@norssi.oulu.fi
matemaattisten aineitten harjoittelijat	matauscut@norssi.oulu.fi
musiikin harjoittelijat	muauscut@norssi.oulu.fi
ruotsin harjoittelijat	ruauscut@norssi.oulu.fi
saksan harjoittelijat	saauscut@norssi.oulu.fi

OPETTAJAT JA OHJAAJAT AINEITTAIN**Biologia ja maantieto**

Hovila Karoliina	HOV
Lappalainen Riku	LAR
Määttä Sirpa	MÄS
Valta-Hulkkonen Kirsi	VAK
Virranmäki Eerika	VIR

Elämäkatsomustieto

Mikkonen Juha	MIJ
Peltonen Kirsi	PEK
Toljamo Eemeli	TOE

Englanti

Hakala Mari	HAM
Kauppinen Jyrki	KAJ
Marjakangas Emma	MAE
Mäki Tuomo	MÄT

Erityisopetus

Huttula Tea	HUT
Häkkinen Hanna	HAH
Karhulahti Pia	KAP
Ruuskanen Jonna	RUU

Historia ja yhteiskuntaoppi

Ahmala Ville	AHV
Kuorilehto Markku	KUO
Mikkonen Juha	MIJ
Myllymäki Katja	MYK
Toljamo Eemeli	TOE

Kotitalous

Kiiveri-Raappana Riikka	KII
Raespuro Suvi	RAS
Ylöniemi Terhi	YLÖ

Kuvataide

Haapamäki Tytti	HAT
Hautala Karoliina	HAK

Käsityö

Haapamäki Tytti	HAT
Marjamaa Janne	MAJ

Liikunta

Karjalainen Ilpo	KAI
Lassila Aune	LAS
Loukkola Niina	NILO

Matemaattiset aineet

Holappa Merja	HOL
Klaavo Anri	KLA
Korppinen Laura	KOL
Matala-aho Erkki	MAT
Mäkelä Milla	MÄM
Mäkiö Hannu	MÄK
Pietiläinen Katri	PIK
Päivärinta Salla	PÄI
Sankilampi Miia	SAM
Vaaraniemi Pekka	VAP
Veres Reka	VER

Musiikki

Junna Aino	AJU
Palo Tatu	TAT

Opinto-ohjaus

Niemi Heikki	NIH
Turunen Jukka	TUJ

Ranska

Marjakangas Emma	MAE
Mäki Tuomo	MÄT

Ruotsi

Häkkinen Suvi	HÄK
Kirves Juhani	KIR
Tihinen Sanna	TIH

Saksa

Heino Heli	HEH
------------	-----

Terveystieto

Hovila Karoliina	HOV
Karjalainen Ilpo	KAI
Lassila Aune	LAS
Loukkola Niina	NILO

Uskonto, filosofia, psykologia

Bettini Lucia	BettLu
Kuorilehto Markku	KUO
Mikkonen Juha	MIJ
Al-Nuaimy Suzan	AlnuSu
Toljamo Eemeli	TOE

Äidinkieli ja kirjallisuus

Aitto-oja Suvi	AIS
Heinilä Miika	HEM
Leppilähti Piita	LEP
Peltonen Kirsi	PEK

Toukolainen Lasse
Åqvist-Eskola Sari

TOU
ÅQE

Opetusharjoittelusta vastaava rehtori

Pasi Hieta

Koordinaattorit

Juhani Kirves ja Pekka Vaaraniemi

Rehtoria avustavat opettajat (ravustajat)

biologia ja maantieto

Karoliina Hovila

englanti

Mari Hakala

historia ja yhteiskuntaoppi

Ville Ahmala

matemaattiset aineet

Merja Holappa ja Reka Veres

musiikki

Tatu Palo

ruotsi

Suvi Häkkinen

saksa

Heli Heino

äidinkieli ja kirjallisuus

Piita Leppilahti

PÄIVITTÄINEN TYÖSKENTELYAIKATAULU

TUNTI	PERUSASTE
1.	8.15–9.30
2.	9.45–11.00
	ruokailu 11.00–11.40
3.	11.40–12.55
4.	13.15–14.30
5.	14.45–16.00

TUNTI	LUKIO	
1	8.15–09.30	
2	9.45–11.00	
3	11.40–12.55	Ruokailu 11.00–11.40
3	11.15–13.00	Ruokailu 11.45–12.15
4	13.15–14.30	
5	14.45–16.00	

Keskusradiossa ilmoitetaan mahdolliset yläkoulua koskevat tiedotusasiat **klo 9.45**. Muina ajankohtina kuulutuksia pyritään välttämään. Tapahtumista ja muista asioista tiedotetaan ensisijaisesti Wilman ja Peda.netin kautta (Teamsin käyttöönotto valmistelussa lukuvuoden aikana). Lisäksi tiedotteita on myös eri puolilla koulua olevissa infonäytöissä ja ilmoitustauluilla.

KOULUN ULKO-OVIEN AUKIOLOAJAT JA YLEISIÄ KÄYTÄNTEITÄ

Kulunvalvonta- ja hälytysjärjestelmä

Sähköisten valvontajärjestelmien tarkoitus on suojata koulua ja estää olemassaolollaan jo ennalta kouluun kohdistuvat vahingonteot. Järjestelmä peittää kaikki koulun käytävät ja luokkatilat, joten katvealueita ei ole. Tämän lisäksi koulurakennuksessa on valvontakameroita sisätiloissa ja sisäänkäyntien yhteydessä sekä osalla piha-alueita.

Ovet ja avaimet

Yläkoulun pääovi on auki klo 7.30–14.50. Muut ovet ovat auki välituntisin. Aulasta taitosiipeen johtava ovi on lukittuna klo 16.15–06.00. **Yläkoulun rakennuksesta on poistuttava viimeistään klo 21.00.** Viikonloppuisin ja juhlapyhien aikana yläkoulukoulu on suljettuna. Mikäli jostain pakottavasta syystä on tarvetta käydä koululla myös viikonloppuisin, ota yhteyttä virastomestariin. Ravustajat antavat opetusharjoittelijoille avaimen numero 14, jolla pääsee luokkiin ja auskuhuoneeseen.

Moduulikoulun luokkiin on olemassa opetusharjoittelijoita varten yksi avain, joka löytyy avainkaapista moduulikoulun käytävän päästä, luokan 139 lähetyviltä. Koodin avainkaappiin saat ohjaavalta opettajaltasi. Huomioi, että avain tulee palauttaa välittömästi oven avaamisen jälkeen takaisin avainkaappiin, sillä avaimia on vain yksi.

Lukiossa on käytössä yliopiston 24/4-kulkukortti. Ne, joilla ei ole korttia, saavat visitor-kortin, johon määritellään kulkuoikeudet.

Työjärjestykset sekä tilojen ja laitteiden varaukset

Opettajien ja opetusryhmien työjärjestykset monistetaan ilmoitustauluille. Jokaisen opetustilan oven vieressä on ko. tilan työjärjestys, josta selviää tunnin opettaja, opetusryhmä ja aine. Luokkatilojen, Abitti-korien, iPadien yms. varaukset tehdään ohjaavan opettajan kanssa Oulun normaalikoulun sivulta <https://nk oulu.fi/fi/varauskalenterit>.

Vastuu

Jokainen opettaja ja opiskelija on vastuussa opetustilojen siisteydestä (mm. pulpettien järjestämisestä ja taulujen pyyhkimisestä), tietokonetiloista ja -laitteista. Ilmoitattehan luokan vioista joko virastomestarille, ohjaavalle opettajalle tai atk-ylläpitoon (yläkoululla huone 213). Yleisiä ohjeita:

- Luokissa ei saa pelata.
- Oppilaita ei saa jättää ilman valvontaa luokkiin.
- Tunnin loputtua opettaja huolehtii, että kaikki tavarat ovat oikeilla paikoillaan ja että opettajanpöydälle ei jää ylimääräisiä tavaroita. Sään salliessa ikkunat on hyvä avata, että luokka tuulettuisi välitunnin aikana.

Muu oppimateriaali

Puuttuvia välineitä, esimerkiksi kyniä, saksia ja kartonkeja, saa virastomestarilta. Jos lainaat jostakin toisesta luokasta välineistöä, muista palauttaa lainaamasi välineet takaisin paikalleen. Jokaisen tulee käsitellä koulun laitteita ja välineitä huolellisesti. Puutteista on ilmoitettava välittömästi omalle ohjaajalle tai aulapalvelun henkilökunnalle.

Monistaminen ja tulostaminen

Monistuskustannukset muodostavat merkittävän osan koulumme menoista. Siksi on **tarkkaan harkittava, milloin kopiot ovat tarpeellisia**. Sekä yläkoulun että lukion monistushuoneen kopiokoneella harjoittelijat voivat tulostaa ja kopioida oppitunteihin liittyvää materiaalia. **Verkkotulostus tietokoneelta on mahdollista – ja ohjeistus löytyy kopiokoneen vierestä**. Henkilökohtaiseen käyttöön tulevat monisteet maksetaan koulun kansliaan (0,05 €/kpl ja värikopiot 0,20 €/kpl). **Ruuhkien välttämiseksi** kannattaa tarvittava materiaali kopioida hyvissä ajoin.

Päivänavaukset

Maanantaisin ja perjantaisin yläkoulussa työpäivä aloitetaan lyhyellä päivänavauksella. Muina päivinä opettaja voi käyttää tunnin alussa hetken esimerkiksi kuulumisten vaihtoon tai päivän ajankohtaisesta aiheesta puhumiseen. Harjoittelujaksojen aikana kunkin aineryhmän opiskelijoille annetaan päivänavausvuoroja. Tarkoituksena on, että harjoittelijat osallistuvat päivänavauksen suunnitteluun ja toteutukseen. Vuorossa oleva ryhmä siis pitää päivänavauksen, ja se lähetetään virastomestarin huoneesta. Virastomestari ohjaa ja huolehtii tekniikasta. Päivänavaus alkaa klo 9.45 ja päättyy viimeistään klo 9.50. Päivänavauksien sisällöstä ja toteutuksesta pitäjät voivat keskustella ohjaajiensa kanssa.

Ruokailu

Opiskelijat voivat ruokailla yläkoulun ruokalassa Amica-ravintoloiden opiskelijahintaan. Opiskelijakortti tulee olla mukana. Ruokalippuja voi ostaa kassalta joko yksittäin tai nipuissa. Ruokalassa on myös kahvio, joka on avoinna aamupäivisin klo 9.00–10.30 ja iltapäivisin klo 13.00–14.45.

Yläkoulussa opetusharjoittelijoiden tulee välttää ruokailuun menoa oppilaiden ja opiskelijoiden ruokailuvuorolla. Sitten kun ruokalassa näyttää olevan ruoka-aikojen loppupuoella tilaa, voivat opetusharjoittelijat mennä syömään. Ruokalaan ei saa viedä päällysvaatteita eikä reppuja tai muita isoja laukkuja. **Oppilas- ja opiskelijakuntien hyväksymällä päätöksellä ruokalassa ei käytetä puhelimia**. Lukion opiskelijoiden ruokailuaikoina Foobar on ainoastaan lukiolaisten käytössä.

Tupakkatuotteiden käyttö

Lain mukaan tupakkatuotteiden käyttö on kielletty koulun sisätiloissa ja piha-alueella.

Opetusharjoittelijoiden työtila ja kaapit

Harjoittelijoiden käytössä on yläkoululla oma työtila, jonka keittiön siisteydestä harjoittelijat vastaavat itse. Harjoittelijoiden käyttöön tarkoitettuja kaappeja on harjoittelijoiden huoneen edustalla. Lukitussysteeminä on numerokoodi, jonka käyttöohje löytyy auskuhuoneen ilmoitustaululta. Kaappeja ei riitä kaikille, joten niitä kannattaa varata pareittain.

Kirjasto

Yleispedagogista kirjallisuutta on kouluilla varsin rajoitetusti. Osa eri aineisiin liittyvistä kirjoista on ohjaustiloissa. Kirjaston lainaukset hoidetaan Oulun kaupunginkirjaston kirjastokortilla. Oppikirjoja voit lainata sekä kirjastosta että eri aineiden ohjaustiloista. Kirjasto on tarkoitettu myös opiskelijoiden työtilaksi.

Autot ja polkupyörät

Koulujen pihoilla ei ole erikseen pysäköintipaikkoja, vaan autot on jätettävä yliopiston parkkipaikoille. Polkupyörät jätetään mahdollisuuksien mukaan pyörätelineisiin, ei siis kulkuväylille, pääportin viereen eikä keittiöön menevän tavaraliikenteen tielle. Polkupyöriä ei saa myöskään jättää koulun etupihalle Kaitoväylän puolelle. Lisätietoja autopaikoista ja pysäköinnistä saat linkistä <https://www.oulu.fi/fi/yliopisto/kampukset/pysakointi-ja-autopaikat>

Opiskelijoiden järjestäytyminen

Opiskelijat järjestäytyvät Oulun aineenopettajiksi opiskelevien yhdistykseen (OHARI). Sen tarkoituksena on ajaa opiskelijoiden etuja ja mm. välittää koordinaattoreille harjoittelijoiden mielestä tärkeitä opintojen järjestämistä ja koulun toimintaa koskevia tietoja. Hallituksen kokoonpano (kuusi jäsentä) ilmoitetaan opetusharjoittelusta vastaavalle rehtorille ja koordinaattoreille mahdollisimman nopeasti.

Opetusharjoittelijan toimiminen sijaisena

Kun ohjaava opettaja on virallisesti vapautettuna opetustehtävistään, opetusharjoittelija voi hoitaa hänen tuntinsa sijaisopettajana, jolloin hän saa siitä palkan. Harjoittelija voi pitää myös tukiopetuksia, mikäli asiasta on sovittu erikseen.

OPPITUNTIEN SEURAAMISEN YLEISOHJEET

- Opetusharjoittelun aikana seurataan sekä oman aineen että muiden aineiden oppitunteja. Oman opetuksen kannalta on erittäin hyödyllistä nähdä, miten muiden aineiden oppitunneilla toimitaan. Norssissa tämä on mahdollista, koska vain erityisestä syystä opettajat voivat kieltäytyä vastaanottamasta oppitunnin seuraajia luokkaansa.
- Opiskelijoiden enimmäismääränä oppitunneilla pidetään yleensä kymmentä. Eräät opetustilat ovat kuitenkin niin pieniä, että niihin sopii vain muutama seuraaja kerrallaan. Yleensä opiskelija odottaa opettajaa luokan ulkopuolella.
- Oppitunneilla havainnoidaan seurantalomakkeen tarkkailutehtävien mukaisia toimintoja ja kirjataan havainnot lomakkeeseen. Voit myös tehdä itsellesi laajempia muistiinpanoja!
- Opiskelija seuraa aina koko oppitunnin - eli kesken tunnin ei saa poistua - ja pyytää tunnin loputtua kiittauksen tunnin seuraamisesta opettajalta.
- Opiskelija ei saa häiritä opetusta eikä oppilaiden työskentelyä. Kännyköitä ei käytetä tuntia seurattaessa (huom! ohjaavalla opettajalla pitää olla puhelin mukana turvallisuussyistä). Ohjaava opettaja voi tarvittaessa pyytää seuraajia apuopettajiksi. Tuntia seurattessasi voi myös kierrellä luokassa.
- Tuntien seuraamisen aikana ei ole tarkoituksenmukaista laatia omia tuntisuunnitelmia tai käyttää kannettavaa tietokonetta muuhun kuin omien muistiinpanojen tekemiseen. Tässäkin asiassa näytämme esimerkkiä oppilaille ja opiskelijoille!
- Kokeiden ja tilapäisten sijaisten tuntien seuraaminen ei ole mielekästä.

Oulun normaalikoulun englannin opettajien laatima Norssin koulukielen sanasto ja OAJ:n koulukielen sanasto löytyvät Peda.netistä kohdasta

>>> *Oulun yliopisto* >>> *Oulun normaalikoulu* >>> *Aineenopettajakoulutuksen ohjattu opetusharjoittelu* >>> *Koulukielen sanastot*

OHJEET TIETOJEN LUOVUTUSTA VARTEN

Ohjeet tietojen luovutuksesta ja käsittelystä opetusharjoittelijoiden oppimistehtäviä varten 23.8.2023

Oppilaiden tietojen käsittelyä ja luovuttamista säädellään laeissa ja asetuksissa. Perusopetuslain 40. §:ssä ja lukiolain 32. §:ssä säädetään salassapidosta perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa. Opettajana toimiva ei voi luvatta ilmaista sivullisille, mitä hänen tietoonsa on tullut oppilaan tai lukiolaisen henkilökohtaisesta tai hänen perheensä tilanteesta. Henkilötietolain mukaan tällaisia tietoja ovat kaikki, mistä oppilas, lukiolainen tai hänen perheensä voidaan tunnistaa. Koulun hallussa olevia tietoja saa käyttää vain siihen tarkoitukseen, johon ne on kerätty. (Henkilötietolaki 3 § ja 7 §)

Salassapitovelvollisuus on voimassa myös koulun sisällä. Oppilaan tietoja on oikeus saada vain silloin, kun niitä tarvitsee oppilaan opetukseen ja kasvatukseen liittyviä tehtäviä hoitaessaan. (Julkisuus ja tietosuoja opetustoimessa, OPH, Oppaat ja käsikirjat 2018:5a)

Opettajana toimiessaan opiskelijalla on oikeus saada opetuksen järjestämisen kannalta välttämättömät tiedot. Näitä tietoja ei kuitenkaan voi käyttää mihinkään muuhun tarkoitukseen ilman yksilöityä lupaa oppilaalta, lukiolaiselta ja alaikäisen huoltajalta. (Opiskelijahuoltolaki 1287/2013 20 § ja 22 §)

Opetusharjoittelijan tulee noudattaa henkilötietoja käsitellessään erityistä huolellisuutta yksilöityjen tietojen salassapidon turvaamiseksi. Yksilöityjä oppilaita tai lukiolaisia koskevia tietoja ei saa lähettää sähköpostitse tai muissa viestintäsovelluksissa.

Kaikki oppilaita koskevat tiedot ja erilaiset luettelot on luovutettava takaisin opetusharjoittelusta vastaavalle ohjaavalle opettajalle harjoittelujakson päättyessä asiakirjojen ja tietojen asianmukaista säilyttämistä tai hävittämistä varten.

Ohjeet tutkielma- tai oppimistehtävää varten opetusharjoittelussa

- Sellaisia oppilasta tai lukiolaista koskevia tietoja, joista hänet voidaan tunnistaa, ei voida käyttää esimerkkeinä oppimistehtävissä ilman yksilöityä lupaa.
- Lupaa pyydetessä on huomioitava oppilaan tai lukiolaisen ikäkausi ja itsemääräämisoikeus omiin tietoihinsa.
- Tietojen lupakäytännöissä, käytössä ja tietojen hävittämisessä on myös huomioitava TENK:in ohjeistus.
- Jos oppilasta koskevia tietoja käytetään oppimistehtävissä, opiskelijan tulee pyytää oppilaan ja alaikäisen oppilaan huoltajan kirjallinen yksilöity suostumus, josta käy ilmi seuraavat asiat:
 - Kuka tietojen käsittelyoikeutta pyytää. Mitä tietoja pyydetään saada ja keneltä.
 - Mihin tarkoitukseen ja miten tietoja käytetään.
 - Miten ja kenen toimesta tietoja käsitellään ja mitä tiedoille tapahtuu, kun tehtävä on käsitelty.
- Lomakkeessa tulee olla selkeä vaihtoehto tietojen käsittelyn kieltämiseksi sekä suostumuksen antajan tai sen kieltäjän allekirjoitus.

Lupa tietojen käsittelyyn on pyydettävä erikseen jokaiselta, jonka tietoja käytetään.

MAHDOLLISTEN POISSAOLOJEN HAKEMINEN

Lähtökohtana on, että opetusharjoittelu on aikatauluihin sidottua läsnäolo-opiskelua. Mikäli harjoittelijalla on **lakisääteinen** syy hakea lupaa poissaololleen, lupa anotaan opetusharjoittelusta vastaavalta rehtorilta Pasi Hiedalta sähköpostitse osoitteesta *pasi.hieta@oulu.fi*. Hakemuksesta kopio on lähetettävä myös oman aineen ravustajalle ja koordinaattoreille.

Lyhyistä sairauspoissaoloista ilmoitetaan pelkästään ohjaavalle opettajalle. Hänen kanssaan sovitaan erikseen poissaolojen korvaamisesta.

OHJE OHJAUKSELLISTEN ONGELMATILANTEIDEN KÄSITTELYYN

Oulun yliopisto on laatinut ohjeistuksen epäasialliseen kohteluun liittyvien tilanteiden selvittelyyn <https://www.oulu.fi/fi/opiskelijalle/hyvinvointi-ja-arki/epaasiallinen-kohtelu-oulun-yliopistossa>

Tätä ohjetta sovelletaan myös opetusharjoittelussa. Ohjeistuksen mukaan työyhteisön ongelmat tulee ensisijaisesti käsitellä työyhteisön sisällä. Mikäli opetusharjoittelijalla tulee ongelmatilanne ohjaavan opettajan tai pienryhmän kanssa, toimitaan seuraavan ohjeen mukaan:

- Kerro asiallisesti, että et pidä hänen tai heidän käytöksestään ja pyydä häntä tai heitä lopettamaan se. Esimerkiksi karkean huumorin ja kiusoittelevan harrastaja ei välttämättä ymmärrä syyllystyvänsä kiusaamiseen tai häirintään. Tärkeää on, että asia nostetaan avoimesti keskusteluun niiden ihmisten kanssa, joita asia koskee.
- Jos et voi tai halua ottaa yhteyttä asianosaiseen tai asianosaisiin tai jos epäasiallinen käyttäytyminen jatkuu huomauttamisestasi huolimatta, ilmoita tilanteesta henkilölle, johon luotat: esimerkiksi aineryhmän ravustajalle tai koordinaattoreille.
- Mikäli asia edelleen vaatii käsittelyä, koordinaattorit ovat yhteydessä asianosaiseen tai asianosaisiin sekä opetusharjoittelusta vastaavaan rehtoriin Pasi Hietaan.

Mitä kiusaaminen ei ole?

Kiusaamisen ja työyhteisön arkisten tilanteiden välinen raja on häilyvä. Työyhteisössä voi esiintyä hankaliakin erimielisyyksiä ja ristiriitoja sekä suoranaisia ongelmia yhteistyössä, ihmissuhteissa ja vuorovaikutuksessa ilman, että kyse on kiusaamisesta.

Kiusaamista eivät ole tilanteet, joissa

- työhön liittyvistä asioista, kuten suunnitelmista ja päätöksistä ja niiden tulkinnoista, syntyy ristiriitaa ja asianomaiset tuntevat siitä epävarmuutta ja ahdistusta
- toimintaan liittyviä ongelmia käsitellään työpaikalla, vaikka asian käsittely saattaa jonkun mielestä tuntua ahdistavalta
- esimies antaa toimivaltansa oikeuttamia käskyjä ja määräyksiä
- työntekijälle annetaan perusteltu kurinpidollinen rangaistus tai huomautus.

PERUSASTEEN JÄRJESTYSSÄÄNNÖT

(Lukion järjestyssäännöt löytyvät pedanetistä <https://peda.net/oulun-yliopisto/onk/oulun-normaalikoulun-lukio/tietoa-koulusta/lukion-jarjestyssaannot>)

Oulun normaalikoulun oppilaiden ja henkilökunnan jäsenten turvallisen koulunkäynnin ja työrauhan takaamiseksi koulullemme on laadittu yhteiset järjestyssäännöt. Jokainen oppilas ja koulun henkilökuntaan kuuluva voi omalla toiminnallaan vaikuttaa siihen, että kouluyhteisössä kaikilla olisi yhdenvertaisesti hyvä olla. Koulussamme käytetään tallentavaa videovalvontaa turvallisuuden edistämiseksi.

PERIAATTEITA

Sääntöjen tavoitteena on

- luoda turvallinen ja viihtyisä kouluympäristö ja -yhteisö
- edistää koulun sisäistä järjestystä ja opiskelun esteetöntä sujumista
- ohjata vastuulliseen käyttäytymiseen, rauhalliseen työskentelyyn ja onnistuneeseen yhteistyöhön.

Säännöt ovat voimassa

- osallistuttaessa opetussuunnitelman mukaiseen tai opetuksen järjestäjän hyväksymän muun suunnitelman mukaiseen opetukseen tai toimintaan
- koulupäivän aikana koulurakennuksessa sekä koulualueella
- koulualueen ulkopuolella, kun siellä ollaan koulutyön vuoksi
- muuna kouluaikana, kuten koulun kerhoissa, retkillä, leirikoulussa, opintokäynneillä, koulun tapahtumissa ja tilaisuuksissa.

Oppilaalla on oikeus

- maksuttomaan perusopetukseen, yhdenvertaiseen ja tasa-arvoiseen kohteluun, henkilökohtaiseen vapauteen ja koskemattomuuteen sekä yksityiselämän suojaan
- saada opetusta kaikkina koulun työpäivinä
- turvalliseen opiskeluympäristöön ja muihin lainsäädännössä määriteltuihin etuuksiin
- tulla suojelluksi väkivallalta, kiusaamiselta, syrjinnältä ja häirinnältä
- tulla kuulluksi, kertoa mielipiteensä ja osallistua.

Oppilaan velvollisuuksia ovat

- järjestyssääntöjen ja koulun aikuisten antamien ohjeiden noudattaminen
- hyvä käyttäytyminen ja asiallinen kielenkäyttö ja toisten huomioon ottaminen
- säännöllinen koulunkäynti, oppitunneille ajoissa saapuminen ja annettujen tehtävien suorittaminen
- koulun ja sen ympäristön siisteydestä huolehtiminen
- toimiminen niin, että kenenkään turvallisuus ei vaarannu
- tapaturmasta, vahingosta ja kiusaamisesta ilmoittaminen välittömästi lähimmälle aikuiselle
- huolimattomuudellaan tai tahallisesti aiheuttamansa vahingon korvaaminen.

KÄYTÄNNÖN OHJEITA JA SÄÄNTÖJÄ TURVALLISUUDEN, VIIHTYISYYDEN JA SUJUVAN KOULUTYÖN TURVAAMISEKSI

Koulussamme

- en kiusaa, käytä henkistä tai fyysistä väkivaltaa
- en varasta tai turmele koulun tai muiden oppilaiden omaisuutta
- en toimi vilpillisesti
- en käytä päihteitä, nikotiinituotteita enkä energiajuomia
- en poistu koulupäivän aikana koulualueelta ilman opettajan lupaa
- en tuo vaaraa tai häiriötä aiheuttavia esineitä tai aineita kouluun
- huolehdin omista ja yhteisistä opiskeluvälineistä
- korvaan luvattomat poissaolot
- vien löytötavarat virastomestarille
- poistun koulun tiloista, kun koulupäiväni päättyy

Oppitunneilla

- saavun ajoissa kouluun ja tunneille
- riisun päällysvaatteet ja päähineen
- menen omalle paikalleni heti tunnin alussa ja tuon opiskeluvälineet mukani
- seuran opetusta ja opettajan, opetusharjoittelijan tai muun aikuisen antamia ohjeita
- huolehdin, että mukani ovat asianmukaiset opiskeluvälineet ja -varusteet, kuten oppikirjat ja tietokone
- annan muiden työskennellä rauhassa
- käytän laitteita opettajan ohjeiden mukaan
- en kommentoi negatiivisesti tai naureskele muiden vastauksille
- pyydän luvan luokasta poistumiseen
- jätän oman paikkani hyvään järjestykseen poistuessani tunnilta.

Kouluravintolassamme

- laitan ruokailuun mennessä laukut käytävien naulakkoon enkä jätä niitä kulkureiteille
- en käytä päähinettä tai päällysvaatteita
- en etuile jonossa
- toimin rauhallisesti ja otan eri ruokalajeja linjastolta ottimilla ja noudatan annettuja rajoituksia
- ruokailen hyvien tapojen mukaisesti
- olen kohtelias henkilökunnalle
- syön kaiken ottamani ruoan ja vältän ruokahävikkiä
- jätän oman paikkani siistinä seuraavalle ruokailijalle ja palautan astiat ohjeiden mukaan palautuspisteelle.

Välitunnilla

- menen WC:hen yksin
- en mene inva-WC:hen, joka on tarkoitettu erityisryhmien käyttöön
- huomioin turvallisuuden kaikissa tilanteissa
- noudatan välituntivalvojan ohjeita ja ilmoitan tapaturmasta tai muusta vahingosta heti välituntivalvojalle tai koulun muulle lähimmälle aikuiselle
- palautan pelivälineet sovituille paikoille.

Turvallisuuden edistämiseksi

- säilytän pyörät ja muut kulkuneuvot niille varatuilla paikoilla
- käytän pyöräilykypärää pyöräillessä koulupäivän aikana, kuten retkillä
- liikun koulualueella varovaisuutta noudattaen
- noudatan ohjeita koulutarvikkeiden ja liikuntavälineiden säilytyspaikasta.

Mobiililaitteita koskevat järjestyssäännöt

- Puhelimen, tabletin, kannettavan tietokoneen, kuulokkeiden, kellopuhelimen, älykellon, VR-lasien tai muiden mobiililaitteiden käyttö on kielletty koulurakennuksessa ja -alueella sekä paikasta toiseen siirryttäessä
- Oppitunneilla käytetään ensisijaisesti koulun laitteita opettajan luvalla.
- Mobiililaitteita säilytetään koulupäivän aikana repussa, laukussa tai omassa kaapissa.
- Koulupäivän päätyttyä mobiililaitteen voi ottaa käyttöön poistuttuaan koulun tiloista.
- Oppilas voi käyttää omaa laitetta opettajan tai rehtorin luvalla koulussa sovitun ohjeistuksen mukaan, esimerkiksi terveydelliset syyt, opiskelu tai koulun retket.

NIISSÄ ASIOISSA, JOITA JÄRJESTYSSÄÄNNÖISSÄ EI ERIKSEEN MAINITA, NOUDATETAAN PERUSOPETUSTA KOSKEVIA SÄÄNNÖKSIÄ JA MÄÄRÄYKSIÄ SEKÄ KUHUNKIN TILANTEeseen ERIKSEEN ANNETTUJA OHJEITA.

JÄRJESTYSSÄÄNTÖJEN RIKKOMISEN SEURAAMUKSET Järjestyssääntöjen rikkomisesta seuraa rangaistus (POL §35, 36). Rangaistukset on laissa jaoteltu seuraavasti:

Kasvatukselliset toimet

- kasvatustalkustelu
- siivousvelvoite

Kurinpitokeinot

- oppilaan määrääminen tekemään kotitehtäviään
- jälki-istunto (enintään kaksi tuntia)
- kirjallinen varoitus
- määräaikainen erottaminen

Turvaamistoimet

- oppilaan määrääminen poistumaan luokasta, muusta tilasta tai tilaisuudesta (huom. valvonta!)
- oppilaan opetukseen osallistumisen epääminen
- turvallisuutta vaarantavien esineiden tai aineiden haltuun ottaminen
- tavaroiden tarkastaminen
- oppilaan tavaroiden tarkastaminen on mahdollista, jos epäilynä on alkoholi tai huumeet.
- kiellettyjä ja vaarallisia esineitä ja aineita ovat muun muassa alkoholi, tupakka, nikotiinituotteet ja vapet, huumeet, veitset, ampuma-aseet sekä vastaavat esineet ja aineet.
- haltuun otetut turvallisuutta vaarantavat esineet tai aineet voidaan luovuttaa harkinnan mukaan oppilaalle tai huoltajalle viimeistään työpäivän päättyessä

Korvausvelvoitteet

- oppilas on korvausvelvollinen, jos hän rikkoo tahallaan tai varomattomalla käytöksellään koulun omaisuutta.

TURVALLISUUS

Oulun normaalikoulun turvallisuusohjeiden tarkoitus on taata talossa toimivien turvallisuus arkityöskentelyssä ja mahdollisissa vaaratilanteissa. Vaaratilanteita ovat esimerkiksi tulipalo, terroriuhka tai suuronnettomuus lähialueella.

Oppilaiden ja opiskelijoiden turvallisuus on tärkeysjärjestyksessä ensimmäisenä. Huolehdi koko ajan myös omasta turvallisuudestasi. Pelastustoimintaa johtavat rehtorit keskusradion välityksellä. Luokkatiloissa sekä koulun muissa tiloissa käytännön pelastustyöstä vastaavat siellä työskentelevät aikuiset.

FYYSINEN TURVALLISUUS

Tulipalo

- Tulipalon uhatessa jokaisen talossa olevan henkilön tulee tietää suunnitellut poistumisreitit ulos rakennuksista kokoontumispaikalle tai vaihtoehtoiselle kokoontumispaikalle.
- Varmista, että olet tietoinen reiteistä sekä vaihtoehtoisista reiteistä tiloissa, joissa opetat tai toimit. Poistumistiet on merkitty vihreillä, valaisevilla merkeillä.
- Alkusammutuspisteitä on jokaisessa siivessä, ja kaikissa tiloissa on alkusammutusvälineitä. Toimintajärjestys hätätilanteessa on **pelasta, ilmoita ja sammuta**.
- Valitse turvallinen reitti. Älä käytä hissiä.

Väkivallan uhka

- Väkivaltatilanteissa kutsutaan paikalle aina poliisi. Lievissä tapauksissa kutsutaan koulupoliisi ja vakavammissa tapauksissa soitetaan välittömästi numeroon 112. Hätänumeroon soiton jälkeen pyritään informoimaan rehtoria mahdollisimman nopeasti, jotta tilanteen mukainen toiminta koko koulun tiloissa mahdollistuu.
- Älä mene yksin vaaratilanteeseen. Mikäli mahdollista, pyydä ainakin yksi työtoveri mukaan. Ole rauhallinen, anna aikaa ja varmista oma turvallisuutesi.
- Mikäli havaitset aseiden, huolehdi paikallaolijoiden turvallisuudesta johtamalla heidät lähimpään turvalliseen tilaan. Koulun sisällä suojaudutaan lähimpään luokkatilaan ja pidetään ovet suljettuina, kunnes poliisi antaa luvan poistua.
- Mikäli vaaratilanne sattuu kouluruokailun ollessa käynnissä, jokaisen henkilökuntaan kuuluvan, opetusharjoittelijan ja talossa toimivan muun aikuisen velvollisuus on johtaa oppilaat ja opiskelijat nopeasti ja turvallisesti kokoontumispaikalle tai muuten turvallisesti havaitulle paikalle.

PSYKKINEN JA SOSIAALINEN TURVALLISUUS

Kiusaaminen ja häirintä

- Koulun oppilailla ja opiskelijoilla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön. Turvallinen opiskeluympäristö koostuu psyykkisistä, sosiaalisista ja fyysisistä tekijöistä. Jokaisen velvollisuus on puuttua kiusaamiseen välittömästi. Tämän jälkeen kiusaaminen tulee saattaa, luokanvalvojan tai ryhmänohjaajan sekä rehtorin tietoisuuteen. Perusasteella otetaan yhteys myös KiVa-tiimin.

- Seksuaalinen häirintä on tasa-arvolaisissa kiellettyä syrjintää. Seksuaalinen häirintä loukkaa opiskelu- ja työrauhaa sekä yksilönvapautta ja itsemääräämisoikeutta. Yhdenvertaisuuslaki kieltää häirinnän yhdenvertaisuuslain mukaisten syrjintäperusteiden, kuten alkuperän, seksuaalisen suuntautumisen, kielen, uskonnon, vammaisuuden tai terveydentilan, perusteella.
- Kiusaamis- ja häirintätapauksissa jatkotoimista sovitaan yhdessä tilanteen havainneen, kiusaamisen osapuolten ja KiVa-tiimin sekä rehtorin kesken. KiVa-tiimi, luokanvalvoja tai ryhmänohjaaja sekä rehtori sopivat ja huolehtivat kotiin tiedottamisesta ja tarvittaessa kuraattorin sekä koulupsykologin käyttämisestä.

VERKKOTURVALLISUUS JA TIETOSUOJA

Tieto- ja viestintätekniikka

- Huolehdi, että käyttämäsi käyttöjärjestelmä ja ohjelmat on päivitetty. Käytä virustorjuntaa kaikissa päätelaitteissasi. Muista salasanaturvallisuus ja huolehdi, että käyttämissäsi salasanoissa on riittävä määrä merkkejä. Mieti, mitä linkkejä ja liitetiedostoja avaat.

Tietosuoja ja GDPR

- Harjoittelun aikana kursseilla käsitellään oppilaisiin liittyviä asioita lähes päivittäin. Yläkoulussa opetettaessa on lisäksi merkittävänä tehtävänä nuorten kasvattaminen yhteiskunnan jäseneksi. Opetuksessa ja kasvatusroolissaan opettajat ja opetusharjoittelijat käsittelevät oppilaiden tietoja, jotka ovat luottamuksellisia. Opetettavien ryhmien henkilötietoja, arviointeja ja esim. kurinpitotoimiin liittyviä asioita tulee käsitellä siten, ettei ole riskiä tietojen joutumisesta ulkopuolisten nähtäville. Esimerkiksi opettajan on käytettävä salattua yhteyttä, jos hän aikoo lähettää arkaluontoisia tietoja verkossa tai sähköpostissa.
- Oulun normaalikoulussa käytetään oppilas- ja opiskelija-asioista viestittelyyn ja merkintöjen tekemiseen Wilmaa, jossa jokainen tietojen katselukerta tallentuu lokitietoihin. Alla listaus tietosuojaan liittyvistä hyvistä käytänteistä.
 - Mieti, onko henkilötietojen kerääminen kulloisessakin tapauksessa opetuksen kannalta välttämätöntä.
 - Huolehdi entistä tarkemmin siitä, ettei henkilötietoja sisältäviä tietokoneita tai muistikortteja pääse hukkumaan.
 - Lue rekistereistä vain sellaisia tietoja, joita tarvitset työssäsi. Jos jokin rekisteri herättää kysymyksiä tietosuojan kannalta, ota asia puheeksi tietosuojavastaan kanssa.
 - Muista, että tietosuoja-asetus on kansalaisten oikeuksien kannalta tärkeä asia ja että yksityisyys on perusoikeus.

Linjaukset tekoälyn käytöstä

Tietoja löydät Oulun yliopiston sivuilta

<https://www.oulu.fi/fi/opiskelijalle/opintojen-suorittaminen/linjaukset-tekoalyn-kaytosta-opetuksessa>

OHJE OPPILAALLE JA OPISELIJALLE HÄTÄTILANTEESSA

Jokaisen velvollisuus on toimia koulupäivän aikana niin, että kenenkään turvallisuus ei vaarannu. Hätätilanteissa ohjeistukset annetaan keskusradiolla ja henkilökunnan viestintäjärjestelmillä. Henkilökunnan antamia ohjeita on ehdottomasti noudatettava. Toimintaa poikkeustilanteissa harjoitellaan säännöllisesti. Harjoitustilanteissa ilmoitetaan, että kysymys on harjoituksesta.

1. Oppitunnilla

- Noudata opettajan ja muun henkilökunnan ohjeita.
- **Poistuminen (yläkoulussa):** Poistutaan opettajan tai henkilökunnan ohjeiden mukaisesti turvallista reittiä urheilukentälle. Opettaja ilmoittaa ryhmänsä rehtorille tai muulle vastuuhenkilölle.
- **Poistuminen (lukiossa):** Poistu rakennuksesta turvallista reittiä kokoontumispaikalle, joka ilmenee seuraavan sivun kartasta. Hakeudu oman opettajan/ryhmän luo ja ilmoittaudu opettajalle.
- **Sisälle suojautuminen:** Peitetään verhoilla tai kaihtimilla luokkatilan ikkunat sekä mahdolliset sisäovien ja seinien ikkunat. Siirretään irtokalusteita oven eteen. Suojaudu oven puoleiselle seinustalle kauimmaiseen nurkkaan. Istu matalaksi lattialle ja suojaudu tarvittaessa tai mahdollisuuksien mukaan kalusteiden taakse. Vältä puhelimen käyttöä, jotta yhteys viranomaisiin saadaan tarvittaessa. Laita puhelin äänettömälle.

2. Ruokalassa, käytävällä tai muualla koulun sisätiloissa (ei oppitunnin aikana)

- Pyri pois vaarasta turvalliseen paikkaan.
- Noudata opettajien tai henkilökunnan ohjeita.
- **Poistuminen (yläkoulussa):** Poistutaan opettajan tai henkilökunnan ohjeiden mukaisesti turvallista reittiä urheilukentälle. Opettaja ilmoittaa ryhmänsä rehtorille tai muulle vastuuhenkilölle.
- **Poistuminen (lukiossa):** Poistu rakennuksesta turvallista reittiä kokoontumispaikalle, joka ilmenee seuraavan sivun kartasta. Hakeudu oman opettajan/ryhmän luo ja ilmoittaudu opettajalle.
- **Sisälle suojautuminen:** Mene tilaan, jossa sinulla olisi seuraava oppitunti. Ellet pääse tilaan, mene lähimpään mahdolliseen tilaan. Noudata sisälle suojautumisen ohjeita kohdasta 1.

3. Ulkona

- Pyri pois vaarasta turvalliseen paikkaan.
- Noudata opettajien tai henkilökunnan ohjeita.
- **Poistuminen (yläkoulu):** Mene turvallista reittiä urheilukentälle. Ilmoittaudu rehtorille tai muulle vastuuhenkilölle.
- **Poistuminen (lukio):** Mene turvallista reittiä kokoontumispaikalle, joka ilmenee seuraan sivun kartasta. Hakeudu oman opettajan/ryhmän luo ja ilmoittaudu opettajalle.
- **Sisälle suojautuminen:** Mene lähimpään opetustilaan. Noudata sisälle suojautumisen ohjeita kohdasta 1.

Poistumisreitti (lukio)

Poistumisreitit ja kokoontumispaikka

HUOM.!

**OPETUSHARJOITTELIJA, VAIKKA OLET KIN OPISKELIJA, OTATHAN
MAHDOLLISSA HÄTÄTILANTEESSA AIKUISEN ROOLIN.**

OHJATUN OPETUSHARJOITTELUN SUUNNITELMA, OPINTOJAKSOT, ARVIOINTI JA YHTEISET OHJAUSAIHEET

Orientoiva harjoittelu (1 op)
Perusharjoittelu (5 op)
Syventävä harjoittelu 1 (2 op)
Syventävä harjoittelu 2 (3 op)
Päättöharjoittelu (6 op)

OHJATUN OPETUSHARJOITTELUN SUUNNITELMA

Opetusharjoittelussa opiskelija perehtyy vaihteittain opettajan työnkuvaan ja tehtävien hoitamiseen ammattitaitoisten ja opiskelijoiden ohjaamiseen erikoistuneiden opettajien tuella. Opetusharjoittelun tavoitteena on opiskelijan tukeminen kohti professionaalista työtettä ja asiantuntijuutta. Sitä luonnehtii oman työotteen tutkiminen ja kehittäminen eri tieteiden näkökulmasta suunnitelmallisessa ja tavoitteellisessa ohjauksessa.

Opetusharjoittelu suoritetaan pääsääntöisesti Oulun normaalikoulussa. Normaalikoulu on yliopiston harjoittelukoulu, jossa annetaan perus- ja lukioasteen opetusta. Jotta koulun oppilaille ja opiskelijoille voidaan taata lainsäädännön edellyttämä opetus, opetusharjoittelijoilta vaaditaan kaikkien tehtävien vastuullista ja huolellista suorittamista.

Opetusharjoittelu sisältää

- opetuksen seuraamista sekä omassa että muissa oppiaineissa.
- oppituntien pitämistä, johon liittyy aina huolellista suunnittelua itsenäisesti ja ohjaajan kanssa sekä palautekeskustelu tuntien jälkeen.
- ryhmäohjausta, jossa opiskelijat on jaettu ryhmiin omien oppiaineiden ohjaajille. Ryhmät kokoontuvat säännöllisesti keskustelemaan opettajan työhön liittyvistä kysymyksistä, tekemään ja arvioimaan suunnitelmia sekä harjoittelemaan erilaisia työtapoja. Ryhmä toimii myös opiskelijan tukena hänen kehityksensä seuraamisessa ja itsearviointissa.
- kokeiden ja projektitöiden ym. oppilaiden arviointiin kuuluvien töiden suunnittelua, toteuttamista ja arviointia.
- kurssien ja opintojaksojen suunnittelua, toteutusta ja arviointia.
- koulun toimintapäivien ja tapahtumien suunnitteluun ja toteutukseen osallistumista.
- harjoitteluun liittyviin suurryhmäohjauksiin ja seminaareihin osallistumista.

Lisäksi eri oppiaineissa harjoitellaan aineen opettamiseen valmentavia erityistaitoja.

Opetusharjoittelu on **päätoimista opiskelua** (klo 8.15–16.00). Peruslähtökohtana oppituntien pitämiselle on, että harjoittelija hallitsee opettamiensa aineiden sisällöt.

Poissaoloja opetusharjoittelusta sallitaan vain hyvin perustelluista **lakisääteisistä** syistä, esimerkiksi sairauden vuoksi. Lyhyet sairauspoissaolot on korvattava ja niiden korvaamisesta on sovittava erikseen ohjaavan opettajan kanssa. Kaikista pidemmistä poissaoloista on otettava yhteyttä harjoittelusta vastaavaan rehtoriin Pasi Hietaan.

ORIENTOIVA HARJOITTELU (1 OP)

Tavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa

- kuvata omaa tähänastista kokemustaan opettajuudesta ja pohtia alalle hakeutumisen syitä
- rakentaa kuvaa oppilaasta ainutkertaisena yksilönä sekä opetusryhmän ja kouluyhteisön jäsenenä
- rakentaa kuvaa opettajan työstä ja koulun toiminnasta
- kerätä kokemuksia opetustoiminnasta ja keskustella niistä.

Sisällöt

- Oppilaantuntemus
- Opettajan työhön tutustuminen
- Oman opettajuuden tunnistaminen

Toteutus

- Läsnaöloa vaativaa työskentelyä 10 h (à 75 min)
- Vähintään 6 oppitunnin (à 75 min) seuraamista

ARVIOINTI

Suoritustapa: Opiskelija osallistuu harjoitteluun aktiivisesti ja suorittaa opintojaksolla annetut tehtävät.

Hyväksytty: Opiskelijan suoritus osoittaa osaamistavoitteiden mukaista osaamista hyväksyttävällä tasolla.

Hylätty: Opiskelijan suoritus paljastaa puutteita opintojakson osaamistavoitteiden mukaisessa osaamisessa, tai se on keskeneräinen.

Opintojakson suoritustavassa kuvattu **aktiivisuus ja annettujen tehtävien suorittaminen** on avattu tämän oppaan s. **29**. Huomattavaa on, että kuvausten luonnehdinnat on suhteutettava kunkin opintojakson tavoitteisiin.

Orientoivaan harjoitteluun liittyvien, kaikille harjoittelijoille yhteisten ohjausaiheiden tehtävät ovat tämän oppaan s. 31–32.
Ohjaukset pidetään oman ohjausryhmän kesken.

PERUSHARJOITTELU (5 OP)

Tavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa

- kuvata aineenopettajan pedagogisen ajattelun ja toiminnan merkitystä kasvatus- ja opetustilanteissa
- hyödyntää oppitunneilla opetussuunnitelman yleisiä ja oppiainekohtaisia sisältöjä
- kehittää vuorovaikutuksellisia valmiuksiaan kohdata erilaisia oppijoita opetus- ja oppimistilanteissa
- tunnistaa opettajan tehtävän ohjata oppijoita aktiivisiksi toimijoiksi ja rakentaa kuvaa koulun toiminnasta, aineenopettajan työstä sekä koulusta työyhteisönä.

Sisällöt

- Aineenopettajan pedagoginen ajattelu ja toiminta
- Opetussuunnitelman yleisiä ja oppiainekohtaisia sisältöjä
- Oppijoiden kohtaaminen
- Koulun toimintakulttuuri

Toteutus

- Läsnaöloa vaativalaa työskentelyä 50 h
- Osallistumista 6–8 oppitunnin (à 75 min) suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin
- Vähintään 15 oppitunnin (à 75 min) seuraamista. Näihin täytyy sisältyä myös muita kuin oman opetettavan aineen tunteja.
- Samanaikaisopettajana toimimista omassa pienryhmässä
- Yksilö- ja ryhmäohjausta
- Itsenäistä työskentelyä 85 h

ARVIOINTI

Suoritustapa: Opiskelija osallistuu harjoitteluun aktiivisesti ja suorittaa opintojaksolla annetut tehtävät.

Hyväksytty: Opiskelijan suoritus osoittaa osaamistavoitteiden mukaista osaamista hyväksyttävällä tasolla.

Hylätty: Opiskelijan suoritus paljastaa puutteita opintojakson osaamistavoitteiden mukaisessa osaamisessa, tai se on keskeneräinen.

Opintojakson suoritustavassa kuvattu **aktiivisuus ja annettujen tehtävien suorittaminen** on avattu tämän oppaan s. **29**. Osaamistavoiteisiin kirjatut **vuorovaikutustaidot** on avattu s. **29**. Huomattavaa on, että kuvausten luonnehdinnat on suhteutettava kunkin opintojakson tavoitteisiin.

Perusharjoitteluun liittyvien, kaikille harjoittelijoille yhteisten ohjausaiheiden (2 kpl) tehtävät ovat tämän oppaan s. 33–34.

Ohjauksista toinen pidetään oman ohjausryhmän kesken ja toinen moniaineisena.

SYVENTÄVÄ HARJOITTELU 1 (2 OP)

Tavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa

- suunnitella ja toteuttaa opetusta itsenäisesti
- käyttää ja tuottaa oppimateriaaleja sekä hyödyntää oppimisympäristöjä tarkoituksenmukaisesti
- selittää koulun ja kodin välisen yhteistyön merkitystä
- selittää opettajan työn eettisen luonteen ja vastuun merkityksen.

Sisällöt

- Opetuksen suunnittelu ja toteutus
- Oppimateriaalit ja oppimisympäristöt
- Koulun ja kodin välinen yhteistyö
- Opettajan työn etiikka ja vastuut

Toteutus

- Läsnaöloa vaativaa työskentelyä 20 h
- Pidettäviä tunteja 4 (à 75 min), ja ne voivat olla myös mahdollisesta sivuaineesta.
- Seurattavia tunteja vähintään 7 (à 75 min). Osa voi olla sovitusti myös luokka-asteilla 1–6.
- Yksilö- ja ryhmäohjausta
- Itsenäistä työskentelyä 34 h

ARVIOINTI

Suoritustapa: Opiskelija osallistuu harjoitteluun aktiivisesti ja suorittaa opintojaksolla annetut tehtävät.

Hyväksytty: Opiskelijan suoritus osoittaa osaamistavoitteiden mukaista osaamista hyväksyttävällä tasolla.

Hylätty: Opiskelijan suoritus paljastaa puutteita opintojakson osaamistavoitteiden mukaisessa osaamisessa, tai se on keskeneräinen.

Opintojakson suoritustavassa kuvattu **aktiivisuus ja annettujen tehtävien suorittaminen** on avattu tämän oppaan s. 29. Osaamistavoitteisiin kirjattu **opettajan työ ja vastuu** on avattu s. 30. Huomattavaa on, että kuvausten luonnehdinnat on suhteutettava kunkin opintojakson tavoitteisiin.

**Syventävä harjoittelu 1 -jaksoon liittyvän, kaikille harjoittelijoille yhteisen ohjausaiheen tehtävät ovat tämän oppaan s. 35–36.
Ohjaus pidetään moniaineisena ohjauksena.**

SYVENTÄVÄ HARJOITTELU 2 (3 OP)

Tavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa opiskelija osaa

- kehittää pedagogista ja ainedidaktista toimintaansa saamansa palautteen pohjalta
- hyödyntää tietojaan arvioinnista sekä suunnitella ja toteuttaa opintosuoritusten arviointia
- soveltaa kasvatuksen vuorovaikutukseen ja moninaisuuteen sekä yhteisopettajuuteen liittyviä kysymyksiä
- ottaa itsenäistä vastuuta aineenopettajan työstä.

Sisällöt

- Arviointi
- Vuorovaikutus ja moninaisuus kasvatuksessa
- Yhteisopettajuus
- Vastuu aineenopettajan työstä

Toteutus

- Läsnaoloa vaativaa työskentelyä 30 h
- Pidettäviä tunteja 6 (à 75 min), joihin voi sisältyä yhteisopetusta.
- Seurattavia tunteja vähintään 10 (à 75 min)
- Yksilö- ja ryhmäohjausta
- Itsenäistä työskentelyä 51 h
- Harjoittelun toteutustavoista sovitaan yhdessä oman ohjaajan kanssa ottaen huomioon harjoittelijan omat tavoitteet sekä ohjaajan työjärjestys

ARVIOINTI

Suoritustapa: Opiskelija osallistuu harjoitteluun aktiivisesti ja suorittaa opintojaksolla annetut tehtävät.

Hyväksytty: Opiskelijan suoritus osoittaa osaamistavoitteiden mukaista osaamista hyväksyttävällä tasolla.

Hylätty: Opiskelijan suoritus paljastaa puutteita opintojakson osaamistavoitteiden mukaisessa osaamisessa, tai se on keskeneräinen.

Opintojakson suoritustavassa kuvattu **aktiivisuus ja annettujen tehtävien suorittaminen** on avattu tämän oppaan s. **29**. Osaamistavoiteisin kirjattu **opettajan vastuu** on avattu s. **30**.

Huomattavaa on, että kuvausten luonnehdinnat on suhteutettava kunkin opintojakson tavoitteisiin.

**Syventävä harjoittelu 2 -jaksoon liittyvän, kaikille harjoittelijoille yhteisen ohjausaiheen tehtävät ovat tämän oppaan s. 37.
Ohjaus pidetään moniaineisena ohjauksena.**

PÄÄTTÖHARJOITTELU (6 OP)

Tavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa opiskelija osaa

- soveltaa pedagogista ja ainedidaktista ajatteluaan toimiessaan oppijoiden ja toisten kasvatusalan toimijoiden kanssa
- jäsentää arvioinnin merkitystä aineenopettajan työssä ja soveltaa tätä tietoa arvioinnin suunnittelussa ja toteuttamisessa
- selittää moniammatillisen yhteistyön merkityksen aineenopettajan työssä
- analysoida ja soveltaa oppimiaan tietoja ja taitoja sekä kantaa itsenäisen vastuun opettajan työstä.

Sisällöt

- Arvioinnin suunnittelu ja toteuttaminen
- Yhteistyö kasvatusalan toimijoiden ja moniammatillisten ryhmien kanssa
- Itsenäinen vastuu aineenopettajan työstä

Toteutus

- Läsnäoloa vaativaa työskentelyä 60 h
- Pidettäviä tunteja 11–13 (à 75 min), joihin voi sisältyä yhteisopetusta tai tukiopetustunteja.
- Seurattavia tunteja vähintään 16 (à 75 min)
- Yksilö- ja ryhmäohjausta
- Itsenäistä työskentelyä 102 h

ARVIOINTI

Suoritustapa: Opiskelija osallistuu harjoitteluun aktiivisesti ja suorittaa opintojaksolla annetut tehtävät.

Hyväksytty: Opiskelijan suoritus osoittaa osaamistavoitteiden mukaista osaamista hyväksyttävällä tasolla.

Hylätty: Opiskelijan suoritus paljastaa puutteita opintojakson osaamistavoitteiden mukaisessa osaamisessa, tai se on keskeneräinen.

Opintojakson suoritustavassa kuvattu **aktiivisuus ja annettujen tehtävien suorittaminen** on avattu tämän oppaan s. **29**. Osaamistavoitteisiin kirjattu **opettajan työ ja vastuu** on avattu s. **30**. Huomattavaa on, että kuvausten luonnehdinnat on suhteutettava kunkin opintojakson tavoitteisiin.

Päättöharjoittelussa ei ole kaikille harjoittelijoille yhteisiä ohjausaiheita.

OPETUSHARJOITTELUN ARVIOINTI

Ohjatun opetusharjoittelun opintojaksot on suoritettava hyväksytysti pedagogisten opintojen opetussuunnitelman mukaisessa etenemisjärjestyksessä opetussuunnitelman tavoitteiden mukaisesti. Opintojaksot arvioidaan asteikolla hyväksytty/hylätty. Tavoitteet ja arviointi on esitelty jokaisen harjoittelujakson kuvauksissa.

Hyväksytty: Opiskelijan suoritus osoittaa osaamistavoitteiden mukaista osaamista hyväksyttävällä tasolla.

Hylätty: Opiskelijan suoritus paljastaa puutteita opintojakson osaamistavoitteiden mukaisessa osaamisessa, tai se on keskeneräinen. Puutteellista tai keskeneräistä harjoittelua voi täydentää mutta hylätty harjoittelujakso on uusittava kokonaisuudessaan. Hylkäämisestä tehdään päätös, joka annetaan kirjallisesti tiedoksi opiskelijalle. Annetusta päätöksestä voi valittaa päätöksessä mainitun ohjeistuksen mukaisesti. Hylätty harjoittelujakso voidaan uusita enintään kaksi kertaa.

Mikäli opiskelijaa ohjaava opettaja huomaa harjoittelun tavoitteiden edistymisessä puutteita tai haasteita, noudatetaan seuraavia periaatteita: Ohjaaja ottaa asian puheeksi opiskelijan kanssa ja antaa suullisen huomautuksen asiasta. Tämän jälkeen sovitaan yhdessä toimenpiteistä, miten opiskelija edistyy harjoittelussaan tavoitteiden suuntaisesti. Ohjaaja kirjaa sovitut toimenpiteet. Harjoittelun edistymistä seurataan omien ohjaajien kanssa.

Mikäli tästä palaverista huolimatta harjoittelun edistymistä tavoitteiden saavuttamisessa ei ole nähtävissä, ohjaava opettaja ottaa yhteyttä harjoittelukoordinaattoreihin ja kutsutaan koolle palaveri, jossa ovat läsnä opiskelijan lisäksi ohjaava opettaja, tarvittaessa didaktikko ja harjoittelukoordinaattori normaalikoululta ja tiedekunnasta sekä mahdollisesti opiskelijan nimeämä muu asiaan liittyvä henkilö. Palaverissa harjoittelijalle kerrotaan, missä tavoitteiden edistymisessä on puutteita ja sovitaan toimenpiteistä, esim. lisätään pidettäviä oppitunteja, jotta opiskelijalla olisi mahdollisuus saavuttaa harjoittelun tavoitteet. Tavoitteet, joiden edistymisessä on puutteita sekä sovitut toimenpiteet kirjataan muistioon ja sovitaan uusi palaveri harjoittelun edistymisestä.

Tässä toisessa palaverissa todetaan opiskelijan edistyminen. Mikäli edistymistä on nähtävissä, harjoittelu jatkuu sovituin toimenpitein. Mikäli edistymistä ei ole kuitenkaan tapahtunut, harjoittelu hylätään ja muistioon kirjataan opiskelijalle tukitoimia, miten edesauttaa harjoittelun tavoitteiden saavuttamista seuraavalla kerralla. Tähän toiseen palaveriin osallistuvat edellisten henkilöiden lisäksi opetusharjoittelusta vastaava rehtori.

Keskeytyneen harjoittelujakson täydentäminen: Keskeytyneen harjoittelujakson voi suorittaa loppuun viimeistään harjoittelujakson päättymistä seuraavan lukuvuoden aikana. Mikäli harjoittelijalla on lakisääteinen syy keskeytykseen, harjoittelu jatkamisesta sovitaan erikseen.

Saavutettavuus opinnoissa ja yksilölliset opintojärjestelyt

Tietoa löydät alla olevan linkin takaa

<https://www.oulu.fi/fi/opiskelijalle/opiskelun-tuki-ja-yhteystiedot-opiskelijalle/saavutettava-opiskelu>

HUOM! Yksilöllisiä opintojärjestelyjä koskevat hakemukset, niihin liitetyt terveydentilätiedot sekä itse suositukset yksilöllisistä opintojärjestelyistä **ovat salassa pidettäviä** asiakirjoja ja sisältävät arkaluonteisia henkilötietoja. Tiedon suosituksesta saa antaa vain niille, jotka sitä työtehtävissään tarvitsevat. Nämä henkilöt ovat saamiensa tietojen osalta vaitiolovelvollisia, eivätkä suositukset saa tulla muiden opiskelijoiden tietoon.

SUORITUSTAVAN JA OSAAMISTAVOITTEIDEN KÄSITTEISTÄ

AKTIIVISUUS JA ANNETTujen TEHTÄVIEN SUORITTAMINEN

Tämä tarkoittaa

- aktiivista osallistumista yksittäis-, ryhmä- ja suuryhmäohjauksiin sekä palautekeskusteluihin
- ohjaavan opettajan ja opetusharjoittelijoiden oppituntien aktiivista seuraamista ja toimimista samanaikaisopettajana
- saapumista ajoissa oppitunneille ja ohjauksiin sekä muihin sovittuihin tapaamisiin
- oma-aloitteista opetuksen suunnittelua ja toteuttamista
- tuntisuunnitelmien laatimista kirjallisesti ja niiden esittämistä ennalta sovitun aikataulun mukaisesti
- oppituntien pitämistä ja huolehtimista opetusjärjestelyistä, esimerkiksi opetusmateriaaleista, opetusvälineistä ja tiloista
- ainekohtaisten ja muiden sovittujen tehtävien tekemistä (esimerkiksi kokeiden ja testien laatiminen sekä korjaaminen, projektien toteuttaminen, kurssien suunnittelu)
- tutustumista opetussuunnitelman perusteisiin ja koulukohtaiseen opetussuunnitelmaan sekä osallistumista oppilasarviointiin
- osavastuun ottamista kasvatuksellisista asioista (esimerkiksi oppilaan käyttäytymisen ohjaaminen ja koulun sääntöjen noudattamisen seuraaminen)
- osallistumista koulun muuhun toimintaan ja toiminnan suunnitteluun (esimerkiksi tapahtumat, juhlat, teemapäivät).

VUOROVAIKUTUSTAITOT

Hyvät vuorovaikutustaidot tulevat esiin ennen kaikkea työskentelyssä oppilaiden kanssa mutta myös harjoitteluryhmän toimintaan osallistumisessa.

Vuorovaikutus oppilasryhmän kanssa tarkoittaa

- tutustumista oppilas- ja opiskelijaryhmään
- esiintymistä asiallisesti ja johdonmukaisesti
- selkeiden toimintaohjeiden antamista
- oppilaiden ja opiskelijoiden motivoimista ja heidän huomioimistaan aktiivisina toimijoina
- positiivisen työskentelyilmapiirin luomista esimerkiksi olemalla kohtelias ja kannustava oppilaita ja opiskelijoita kohtaan
- kykyä luoda työrauhan ja ylläpitää sitä
- oppilaiden ja opiskelijoiden kohtelemista tasavertaisesti ja oikeudenmukaisesti
- selviytymistä yllättävistä ongelmatilanteista.

Vuorovaikutus ohjausryhmän kanssa tarkoittaa

- halua ja kykenemistä yhteistyöhön ohjaajien ja harjoitteluryhmänsä kanssa
- halua antaa ja ottaa vastaan monipuolista palautetta.

OPETTAJAN TYÖ JA VASTUU

Opettaja hallitsee oppiaineensa hyvin ja hänellä on taitoja soveltaa asiantuntemustaan erilaisissa opetustilanteissa.

Tämä tarkoittaa

- kykyä hyödyntää omia vahvuuksiaan
- halua ja kykyä kehittää omaa asiantuntemustaan
- taitoa valita ja käyttää oppiainesta tarkoituksenmukaisesti oppilaiden ja opiskelijoiden tason, iän ja ryhmän mukaan
- taitoa käyttää opetusmenetelmiä sekä opetusvälineitä monipuolisesti
- taitoa käyttää monipuolisia arviointimenetelmiä
- kykyä ymmärtää oppilaiden ja opiskelijoiden kehitysvaiheita
- taitoa tukea oppilaiden ja opiskelijoiden kasvua aktiivisiksi ja osallistuviksi kansalaisiksi.

ORIENTOIVA HARJOITTELU, TEHTÄVÄT JA OHJAUSAIHEET

Orientoivaan harjoitteluun liittyy kolme tehtävää: **Hyppykivet**, **Oppilaantuntemusta** ja **Opettajan työhön tutustumista**. Tehtäviin liittyy myös ohjaukset, joissa keskustellaan tehtävien herättämistä mietteistä ja havainnoista. **Kaikki tehtävät palautetaan ohjaajalle myös kirjallisesti.**

TEHTÄVÄ 1: HYPPYKIVET (Tehtävä annetaan Orientoivan harjoittelun infossa.)

Ennen ohjausta

- Tee alla oleva tehtävä ennen ensimmäistä ohjauskertaa.
 - a) Kirjoita tyhjän paperin ylälaitaan otsikko:
Miksi minusta tulee _____ opettaja?
 - b) Merkitse paperiin numerot 1–12.
 - c) Kirjoita numeron 1 kohdalle, missä ja milloin synnyit ja numeron 12 kohdalle
Niin minä valmistuin _____ opettajaksi.
 - d) Täytä tämän jälkeen hyppykivet 2–11 siten, että sinulle itsellesi selviää, mitkä valinnat, tapahtumat, kokemukset ja henkilöt ovat vaikuttaneet siihen, että sinusta tulee opettaja.
(Ilpo Vuorinen, *Tuhat tapaa opettaa*)

Yhteisessä ohjauksessa käydään läpi kunkin harjoittelijan hyppykivet.

TEHTÄVÄ 2: OPPILAANTUNTEMUSTA

Ennen ohjausta

- Seuraa harjoittelun ensimmäisen viikon lukujärjestykseesi merkittyjä luokkia (= 3 oppituntia).
- Tarkkaile luokkatilanteita ja kirjaa havaintojasi muassa seuraavista asioista:
 - Millaisia oppilaita luokassa on?
 - Onko luokassa sellaista oppilasta, jollainen sinä tai luokkakaverisi aikoinaan olitte?
 - Mikä asema tietyillä oppilailla näyttää luokassa olevan?
 - Käyttäytyvätkö oppilaat eri tavoin eri oppiaineiden tunneilla? Mistä erot voivat johtua?
 - Kuka on kenenkin kaveri? Miten se näkyy?
 - Ovatko nykyoppilaat erilaisia kuin oppilaat omana aikanasi? Jos ovat, millaisia eroavaisuuksia huomasit?

Yhteisessä ohjauksessa keskustellaan harjoittelijoiden tekemistä havainnoista.

TEHTÄVÄ 3: OPETTAJAN TYÖHÖN TUTUSTUMISTA

Ennen ohjausta

- Tarkkaile 3 oppituntia oman ohjaajasi yläluokkien tai lukion ryhmiä. Voit valita tunnit oman valintasi mukaan!
 - Kirjaa ennen tuntien seuraamista ennakko-odotuksiasi opettajan työstä: mitä ja millaista opettajan työ mielestäsi on?
 - Tarkkaile opettajan työssä seuraavia asioita ja kirjaa huomioitasi muistiin:
 - Millaisena opettajan työnkuva näyttäytyy?
 - Miten muuten kuin aineroolistaan opettaja lähestyy oppilaita?
 - Miten perusasteen ja lukion opettajan työ eroaa toisistaan?
- Toimi apuopettajana (auta esimerkiksi tehtävien tekemisessä) ja kirjaa ylös kokemuksiasi.
- Pohdi vielä kokemuksiasi orientoivasta harjoittelusta.

Yhteisessä ohjauksessa keskustellaan harjoittelijoiden tekemistä havainnoista ja heidän saamistaan kokemuksista.

PERUSHARJOITTELU, OHJAUSAIHEET

1) YHTEISOPETTAJUUS/SAMANAIKAISOPETUS (oman ryhmän kesken)

Perusharjoittelussa osa pidettävistä tunneista on tarkoitus pitää samanaikaisopettajana ja edetä kohti itsenäistä tunninpitoa.

Ennen ohjausta

- Tutustu Jonna Pulkisen ja Anna Rytivaaran kirjoittamaan ***Yhteisopetuksen käsikirjan*** lukuihin ***4 Yhteisopetuksen mallit ja opettajien erilaiset roolit*** ja ***5 Yhteisopetuksen työtavat ja opetusmenetelmät***.
<https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/48450/Yhteisopetuksen%20k%C3%83%C2%A4sikirja.pdf?sequence=1>
- Listaa teoksessa esiteltyjä yhteisopetuksen malleja ja työtapoja.

Yhteisessä ohjauksessa pohditaan, miten yhteisopettajuutta/samanaikaisopettajuutta voidaan käytännössä toteuttaa.

2) ERILAISIA TILANTEITA (moniaineisena)

Ennen ohjausta

- Pohdi, kuinka opettajana toimitisit seuraavalla sivulla kuvatuissa tilanteissa.
- Mieti myös, miten lähtisit käsittelemään asioita huoltajien kanssa ja mitä toivoisit huoltajien tekevän asialle.

Lisäinfoa alla oleviin tapauksiin liittyen löydät linkistä

<https://peda.net/oulun-yliopisto/onk/opetusharjoittelu/perusharjoittelu/yr/eojtksisjolo>

tai Peda.netistä, kohdasta

Oulun yliopisto >>> Oulun normaalikoulun lukio ja perusasteen vs. 7–9 >>> Opetusharjoittelu >>> Perusharjoittelu >>> Kaikille yhteiset ohjausaiheet >>> Erilaisia tilanteita

Yhteisessä ohjauksessa keskustellaan harjoittelijoita askarruttavien tapausten (1–5) esiin nostamista kysymyksistä.

TAPAUKSET

Tapaus 1 (arviointi)

Oppilaan huoltaja ei ole tyytyväinen opettajan antamaan arvosanaan ja soittaa opettajalle. Puhelimessa hän sanoo nuorensa osaavan paremmin, joten kurssi on varmasti arvosteltu liian tiukasti.

Tapaus 2 (työrauha sekä kodin ja koulun yhteistyö)

Opettaja on järjestämässä vanhempainvarttia, jossa tulisi keskustella oppilaan koulutyöskentelystä. Tämä ei osallistu tunteilla vaan häiritsee muita. Muut opettajat ovat ilmoittaneet häiritsevän käytöksen jatkuneen jo muutaman viikon. Oppilaan asenne joitakin lukuaineita kohtaan on välinpitämätön ja kotitehtävätkin ovat usein tekemättä, mutta hän on erityisen innostunut liikunnasta ja toimii siellä aktiivisesti.

Huoltaja ei suostu uskomaan opettajan kertomaa, sillä nuori ei koskaan käyttäydy noin kotona eikä myöskään harrastuksensa parissa. Hän on porukan suosituin pelaaja. Jos sama lapsi käyttäytyy huonosti koulussa ja hyvin kotona, on silloin kyllä koulussa oltava jotain mätää.

Tapaus 3 (valikoiva puhumattomuus)

Oppilas ei suostu vastaamaan mihinkään opettajan tekemään kysymykseen. Hän ei myöskään juttele kenenkään luokkalaisensa kanssa. Opettaja on hieman ihmeissään, miten oppilasta kannattaisi tukea ja miten hänen kanssaan olisi hyvä toimia. Lisäksi oppilaan arviointi mietityttää.

Tapaus 4 (kiusaaminen)

Oppilaan huoltaja ottaa yhteyttä luokanvalvojaan ja kertoo, että hänen lastansa on kiusattu usein välitunneilla. Kiusaajat ovat saman koulun ylemmän luokan oppilaita. Huoltajan mukaan lapsi ei kuitenkaan halua asiaa käsiteltävän koulussa, koska pelkää kiusaamisen vain pahenevan. Luokanvalvoja ei ole kiusaamisesta tietoinen ja lupaa huoltajalle keskustella oppilaan sekä välituntivalvojen kanssa. Kukaan valvojista ei ole kiusaamista nähnyt, ja oppilas on edelleen haluton asian käsittelyyn koululla. Huoltaja kuitenkin toivoo, että tilanne saataisiin selvitettyä mahdollisimman pian ja kiusaaminen loppuisi.

Tapaus 5 (koulun arkea järkyttävät tilanteet)

Maailmalla tapahtuu monenlaisia lasta ja nuorta askarruttavia katastrofeja ja konflikteja. Lisäksi viime vuosina on kouluille lähetetty erilaisia uhkauksia. Myös kouluyhteisöä kohdannut kuolemantapaus askarruttaa nuoria. Miten niistä kannattaisi koulussa keskustella oppilaiden kanssa, jotta heidän turvallisuuden tunteensa ei järkkyisi pysyvästi?

Tapaus 6 (tekoäly)

Oppilas palauttaa laajan esseen, jonka kieli ja rakenne ovat poikkeuksellisen kypsiä hänen aikaisempaan osaamiseensa nähden. Opettaja epäilee tekstin olevan tekoälyn (esim. ChatGPT) tuottama sellaisenaan, mitä oppilas kieltää napakasti vetoamalla siihen, että hän käytti sitä vain "ideointiin ja oikolukuun". Miten tekoälystä saadaan oppitunneilla hyödyllinen apuri eikä arviointia ja luottamusta kuormittava peikko? Pohtikaa konkreettisia esimerkkejä omasta oppiaineestanne.

SYVENTÄVÄ HARJOITTELU 1, OHJAUSAIHE

OPETTAJAN ARVOT JA EETTISET PERIAATTEET

Opettajuuden ydin muodostuu neljästä perusarvosta: **ihmisarvosta**, **totuudellisuudesta**, **oikeellisuudesta** sekä **vastuusta ja vapaudesta**. Kaiken opettajan toiminnan pohjana on eettisyys – oli kyse sitten opettaja–oppilassuhteesta, moniarvoisuudesta tai opettajan suhteesta työhönsä.

Ennen ohjausta

- Perehdy arvoihin ja eettisiin periaatteisiin tutustumalla alla olevan linkin sisältöön <https://www.oaj.fi/arjessa/opetustyon-eettiset-periaatteet/opettajan-arvot-ja-eettiset-periaatteet/>
- Tutustu **Comeniuksen valaan** osoitteessa <https://www.oaj.fi/tyoelamaopas/opetustyon-eettiset-periaatteet2/comeniuksen-vala-eli-opettajan-vala/>
- Pohdi myös alla olevia arvoja sekä sivustolla esiteltyjä eettisiä periaatteita suhteessa oppijoihin, työyhteisöön, yhteiskuntaan ja sidosryhmiin.

1) Ihmisarvo

- Tutustu OPH:n oppaan **Tasa-arvotyö on taitolaji** lukuihin 1. ja 2.1 sekä luvun 2.2. kohtaan Peruskoulun vuosiluokat 7–9 ja lisäopetus <https://www.oph.fi/fi/tilastot-ja-julkaisut/julkaisut/tasa-arvotyö-taitolaji>
- Tutustu myös Oulun normaalikoulun suunnitelmaan oppilaan suojaamiseksi kiusaamiselta, häirinnältä ja väkivallalta sekä koulumme Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaan https://nk.oulu.fi/ops/Suunnitelma_oppilaan_suojaamiseksi_kiusaamiselta_hairinnalta_ja_vakivallalta_2024-2025.pdf

2) Totuudellisuus

- Miten tämän arvon pitäisi näkyä koulumaailmassa?

3) Oikeellisuus/oikeudenmukaisuus

- Millaisissa tilanteissa opettajan oikeellisuus-/oikeudenmukaisuusperiaate voi olla koetuksella?
- Millaisia eettisiä ristiriitatilanteita olet kouluyhteisössä huomannut? Miten ne on ratkaistu tai pitäisi ratkaista?

4) Vastuu ja vapaus

- Miten paljon opettaja saa tuoda esille omia asenteitaan?
- Mitä tarkoitetaan sillä, että opettaja tekee työtä omalla persoonallaan?

Yhteisessä ohjauksessa keskustellaan yllä olevien kohtien herättämistä ajatuksista.

Jos aikaa riittää, alla on linkkejä ajankohtaisiin aiheisiin, joista voi valita keskusteltavaksi yhden tai useamman.

- **Päivänavaukset** <https://yle.fi/uutiset/3-10144902>
- **Opettajan voimankäyttö**
<http://www.kaleva.fi/uutiset/kotimaa/hovioikeus-opettaja-sai-tarttua-oppilasta-rinnoista-voimankaytto-paatyy-harvoin-oikeuteen/716884/>
- **Kiusaaminen** <https://yle.fi/uutiset/3-11894786>

SYVENTÄVÄ HARJOITTELU 2, OHJAUSAIHE

MONINAISUUS JA OSALLISUUS - MITEN OPETTAJA VOI EDISTÄÄ OPPILAIDEN OSALLISUUTTA?

Ennen ryhmäohjausta tutustu alla olevia linkkejä hyödyntäen

- mitä moninaisuudella tarkoitetaan
- mitä osallisuus tarkoittaa yleisesti
- mitä lainsäädäntö ja opetussuunnitelmat velvoittavat osallisuudesta.

https://www.kulttuuriakaikille.fi/moninaisuus_mita_on_moninaisuus

<https://www.oph.fi/fi/opettajat-ja-kasvattajat/osallisuus>

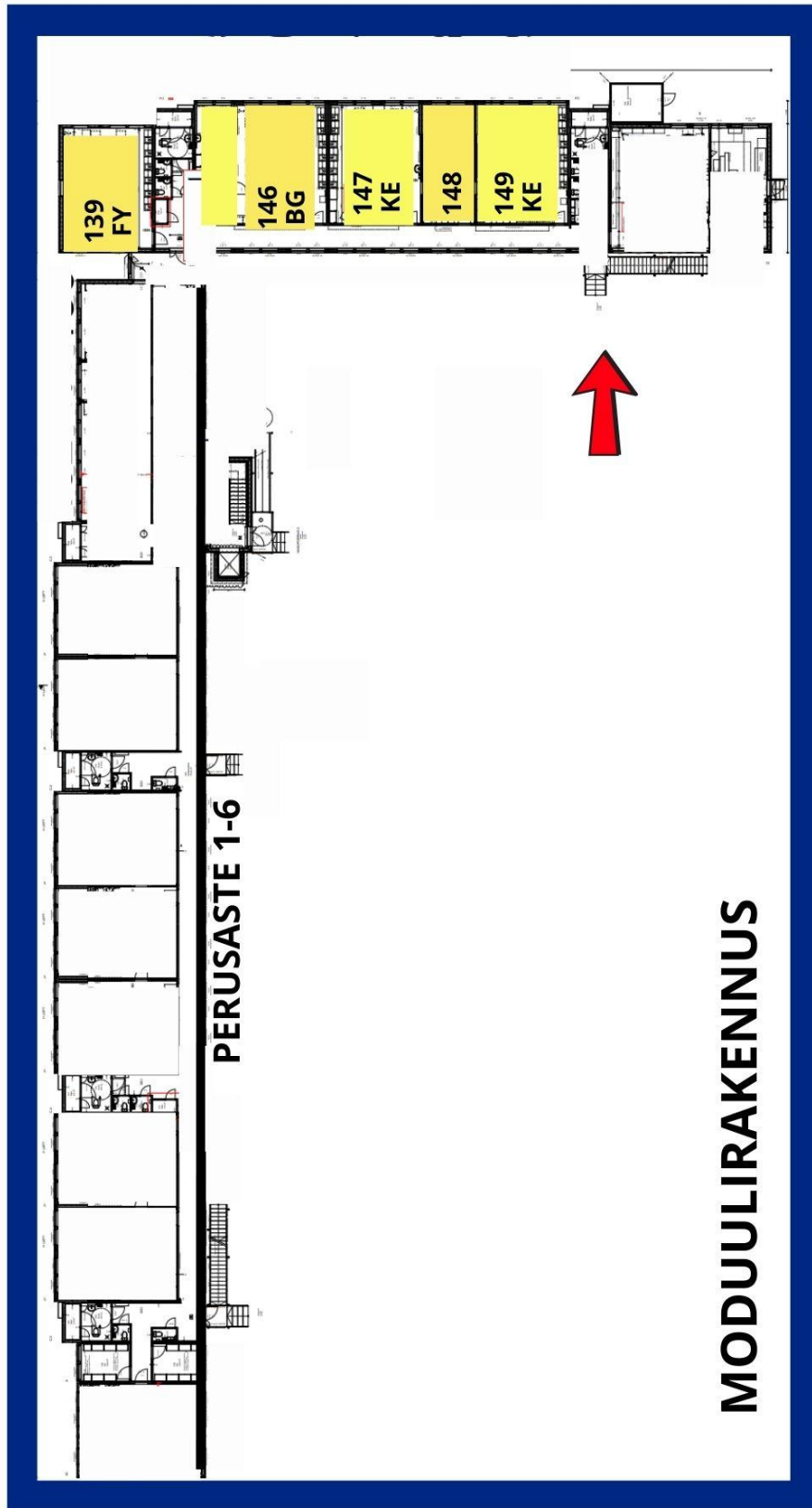
https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/lukion_opetussuunnitelman_perusteet_2019.pdf (luku 3.4 **Toimintakulttuuri**)

- <https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/perusopetus/419550/tiedot> (luku 5.2 **Yhteistyö**)
- *<https://nuortenoulu.fi/osallistu-ja-vaikuta/>*
- **Kirjaa muistiin** ajatuksiasi siitä,
 - mitä osallisuus voisi merkitä käytännössä koulussa ja oppitunneilla
 - miten edistäisit ja toteuttaisit käytännössä osallisuutta omassa opetuksessasi ja koulussa
 - miten moninaisuus ja osallisuus liittyvät mielestäsi toisiinsa.

Yhteisessä ohjauksessa keskustellaan yllä olevien kohtien herättämistä ajatuksista.

Jos aikaa riittää, alla on lisää linkkejä aiheesta

- <https://kansalaisyhteiskunta.fi/tietopankki/osallisuus-ja-osattomuus/>
- <https://vanhempainliitto.fi/ammattilaisille/>

MODUULIRAKENNUS

1.kerros

2.kerros

IT254
SÄILI
12.4 m²

IT253
AVAL
11.8 m²

IT252
OP
11.8 m²

IT251
T-SÄILI/TOPIK
12.3 m²

IT236
KÄSÄSTÖ
11.3 m²

IT237
TOPIKKE
11.4 m²

IT269
AULA
32.8 m²

IT244
SIV.
4.6 m²

IT210
T
6.4 m²

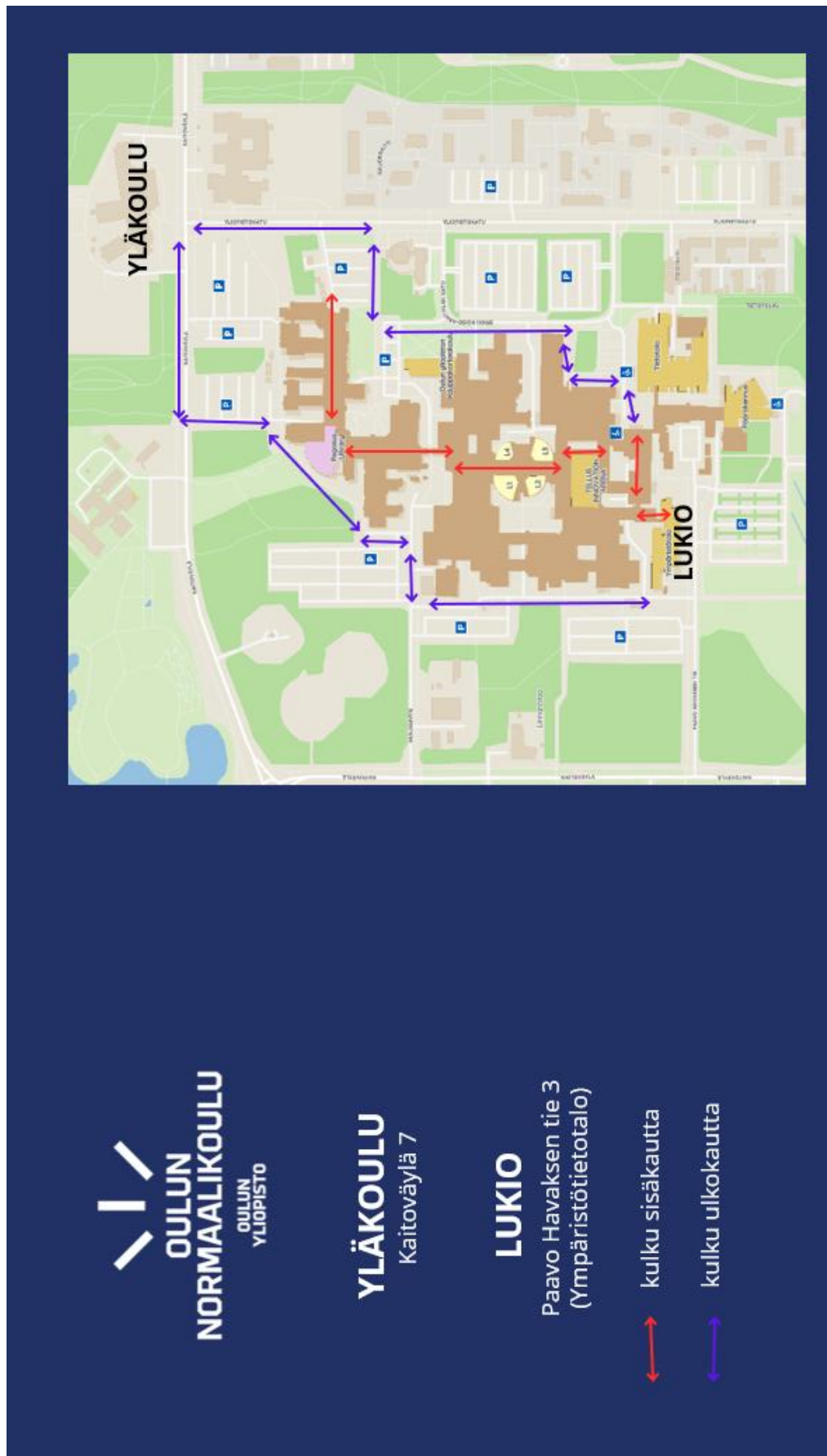
IT266
KÄSÄSTÖ
22.9 m²

Hissit

M/2-51
HALLI

3.kerros

~ 41 ~

This image shows a full page of blank, lined paper. It features approximately 20 evenly spaced horizontal grey lines across its entire width, providing a template for writing or drawing. The margins are consistent on all sides.